

Udvalget for Videnskab og Teknologi
UVT alm. del - Bilag 179
Offentligt

København, 4. april 2006

Åbent brev til
Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget, Christiansborg
1240 København K

Smertegrænsen er for længst nået.

Dette brev beskriver, hvorfor de danske videregående uddannelser og dansk grundforskning er under så alvorlig forringelse, at det er en trussel mod Danmarks fremtidige konkurrenceevne, erhvervsgrundlag og velfærd.

Som Stenostipendiat ved Københavns Universitet er undertegnede støttet af Forskningsstyrelsen som et af de mest lovende danske forskningstalenter. Forud for tildelingen af Stenostipendiatet er undertegnede blevet tildelt Ph.D.-graden fra Aarhus Universitet og har tilbragt 4 år som post doctoral forsker på det prestigefyldte Columbia University i New York, USA. Den succesfulde karriere er dokumenteret ved en lang række forskningspublikationer i højt estimerede internationale videnskabelige tidsskrifter. Det er med baggrund i min undervisnings- og forskningserfaring fra Columbia University og de to største universiteter i Danmark, at jeg kommer med nedenstående betragtninger.

For at kunne tilbyde de bedste uddannelser og udføre grundforskning på højt internationalt niveau, er det essentielt for universiteterne at kunne tiltrække de bedste hjerner. Rekruttering af adjunkter og lektorer til universiteterne foregår naturligvis i fri konkurrence med det private erhvervsliv og sådan skal det også være. Problemet for universiteterne er blot at det private erhvervsliv kan tilbyde en løn som er 25-50% højere, jobsikkerhed mod universitetets uendelige række af tidsbegrænsede ansættelser og fyringsrunder, samt moderne udstyr og faciliteter til forskning, hvor man på universiteterne må nøjes med årtier gammelt og nedslidt apparatur og materialer. Man kan frygte, at følgerne af den ulige konkurrence viser sig ved at ganske få kvalificerede personer i fremtiden vil søge de opslåede lektorstillinger på universiteterne i modsætning til stillinger i private virksomheder som typisk har over hundrede ansøgere.

For at vælge et job på et dansk universitet, skal man være ualmindelig idealistisk. Idealisterne er der desværre blevet langt imellem som følge af den øgede erhvervsretning af de offentlige forskningsmidler til universiteterne og den dertil knyttede begrænsning i

den frie grundforskning. For mit eget vedkommende, er 95% af mine forskningsmidler øremærket til projekter dikteret af eksterne bevillingshavere, mens kun 5% er bevilget til fri forskning. Resultatet er at yngre forskere søger til udlandet hvis de ønsker at lave grundforskning på højt niveau.

Der er kun én måde at forbedre kvaliteten af de danske uddannelser og af dansk grundforskning og det er mange flere basismidler til universiteterne. Disse basismidler skal gøre det muligt for universiteterne at tilbyde konkurrencedygtige løn- og ansættelsesforhold, samt gøre det muligt at ansætte flere undervisere, så arbejdstiden for den enkelte underviser kan reduceres fra 50-60 timer om ugen til i nærheden af 40 timer som i private virksomheder. Øgede basismidler skal tillige give universiteterne mulighed for at øge det beløb som stilles til rådighed for den enkelte forsker til fri forskning, så universitetet kan motivere og holde på flere af de bedste forskere. Min erfaring fra Columbia University i USA, hvor deres grundforskning har resulteret i en lang række Nobelpriser og mange indbringende patenter, er at grundforskning trives bedst i små, effektive enheder på 8-10 personer omkring hver lektor/professor. For at realisere dette i Danmark bør hver universitetsforsker indenfor naturvidenskab/molekylærbiologi råde over basismidler til aflønning af 1-2 Ph.D.-studerende, en post. doc. og en laborant, samt til finansiering af apparatur og materialer til 4-5 bachelor- og specialestuderende. Med andre ord mangler der 1,5 Mkr om året i basismidler pr. forsker på de naturvidenskabelige og tekniske universitetsfag.

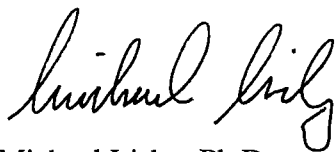
Hvis ikke der bevilges flere basismidler til universiteterne, vil konsekvensen af konkurrenceforholdet mellem universiteterne og det private erhvervsliv være, at universiteterne IKKE kan tiltrække de bedste undervisere og forskere. Som konsekvens vil universiteterne på sigt kun kunne tilbyde middelmådige og utidssvarende uddannelser, hvilket vil være en katastrofe for dansk erhvervsliv, som er den primære aftager af naturvidenskabelige kandidater. En anden mere langsigtet konsekvens er, at universiteterne må forsømme deres ansvar for at udføre grundforskning på højeste videnskabelige niveau, hvilket vil være endnu en katastrofe for dansk erhvervsliv, da det er af denne grundforskning at ideerne til nye vækstområder, iværksættere og jobs skal komme.

Det er efter min mening afgørende at videnskabelige uddannelser på højeste niveau går hånd-i-hånd med frontforskning i international klasse, så uddannelsernes indhold hele tiden kan justeres i forhold til de nyeste forskningsresultater. Derfor er øgede basismidler

til universiteterne den bedste investering i Danmarks fremtidige konkurrenceevne, erhvervsgrundlag og velfærd.

Jeg står gerne til rådighed med svar på spørgsmål og uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

Michael Lisby, Ph.D.

Stenostipendiat

Institut for Molekylær Biologi og Fysiologi

Københavns Universitet

Øster Farimagsgade 2A

1353 København K

E-mail: mlisby@my.molbio.ku.dk

Tlf: 3532 2120 (kontor)

Tlf: 3532 2116 (lab)

Fax: 3532 2128

Kopi til:

Berlingske Tidende

Politiken

Børsen

Dagbladet Information

Jyllandsposten

TV2 nyhederne

DR2 deadline